

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše datine vojne. Vam, ki
 pripravite "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
 žen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
 in zanimivemu živju. :: ::

GLAS NARODA

CITATELJE OPOZARJAMO.
 da pravočasno obnove naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en dol-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 199. — Štev. 199. NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 26, 1938 — PETEK, 26. AVGUSTA, 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

RUNCIMAN JE POSLAL V ANGLIJO PO NOVA NAVODILA

ANGLEŠKA VLADA NE ZAUPA SPORAZUMU SKLENJENEM MED MALO ANTANTO IN MADŽARSKO

Henlein in njegovi pristaši čakajo izida nuernberškega kongresa, na katerem bo tudi Henlein navzoč. — Admiral Horthy je baje dosegel tesnejše gospodarske vezi med Madžarsko in Nemčijo. — Madžarska vladna politika niha med dvema strujama.

PRAGA, Čehoslovaška, 25. avgusta. — Prvi namestnik lorda Runcimana, Frank Ashton - Gwatkin, je včeraj odletel v London, da poroča o položaju po svojem zadnjem sestanku s Konradom Henleinom in ministrskim predsednikom Milanom Hodžo.

Najbrže je odpotoval v London, da predloži ministrskemu predsedniku Chamberlainu Runcimanovo poročilo in da dobi nova navodila z ozirom na Henleinovo zahtevo, da je vstreženo vsem njegovim zahtevam, ki jih je stavil v Karlovih varih in z ozirom na sklep čehoslovaške vlade, da ne sprejme Henleinove zahteve glede avtonomije.

Čehoslovaška vlada Henleinu ne bo stavila več nobenih predlogov in upa, da bo lord Runciman pregovoril Henleina, da sede k zeleni mizi in na konferenci razpravlja o celem položaju.

Četudi je Henleinov svetovalec Ernest Kundt opustil obisk konference o narodnih manjšinah v Stockholmu, vendar ni za sedaj pričakovati nikakih važnih dogodkov, kajti Henlein in njegovi pristaši čakajo na izid nuernberškega kongresa, katerega se bo vdeležil Henlein in njegovi voditelji.

Predsednik dr. Edvard Beneš je sprejel ministrskega predsednika Hodžo, ki mu je poročal o svojem razgovoru z lordom Runcimantom. Pozneje pa je sprejel vnanjega ministra Kamila Krofto, ki se je ravno vrnil s konference Male antante na Bledu. Včeraj je tudi prišel v Prago čehoslovaški poslanik v Berlinu dr. Vojteh Mastny, da poroča vnanjemu ministru Krofti o položaju v Nemčiji.

Lord Runciman pa je sprejel Kundta, kakor tudi zastopnike nemške demokratske stranke.

Nemški demokrati so v svoji spomenici posvarili čehoslovaško vlado, da bi bilo življenje vseh nemških demokratov v Čehoslovaški v nevarnosti, ako bi sudetskimi Nemcem bila dovoljena avtonomija.

LONDON, Anglija, 25. avgusta. — Angleška vlada ni preveč prepričana o iskrenosti sporazuma med Malo antanto in Madžarsko, dasi časopisje z velikim veseljem in zadovoljstvom pozdravlja sporazum.

Res je angleška vlada vedno pritiskala na Malo antanto in na Madžarsko, da so si dobre sosedje in vsled tega Anglija odobruje sporazum. Toda vlada se zaveda, da ta sporazum ni končan s koncesijami madžarskim narodnim manjšinam, temveč, daje podlago za bodočo vlogo Madžarske v osrednji Evropi iskati v Berlinu.

BUKAREŠTA, Romunska, 25. avg. — Romunsko časopisje v velikem obsegu razpravlja o izidu konference na Bledu, zlasti, kar se tiče odnošajev Male antante z Madžarsko. Veliko zadovoljstvo pa izražajo nad tem, da je konferenca dokazala, da Čehoslovaške ni mogoče ločiti od njenih dveh zaveznic.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 25. avgusta. — Po mnenju madžarske javnosti je regent admiral Horthy s svojim obiskom v Nemčiji dosegel tesnejše gospodarske vezi med Madžarsko in Nemčijo, vsled nenapadne pogodbe z Malo antanto pa je Madžarski zagotovljena varnost.

Vendar pa se Madžari boje Nemcev, kajti vedo,

D. Dubinski v vlogi posredovalca

JAPONSKA OBKOLJEVALNA STRATEGIJA

Japonci so pričeli v velikanskem obsegu obkolejati Hankov. — Japonci zavzeli nekatera mesta.

SANGHAJ, Kitajska, 25. avgusta. — Tuji opazovalci v Sanghaju pravijo, da so Japonci v svojem prodiranju proti Hankovu pričeli z velikansko obkolejvalno strategijo, ki ima naslednji cilj:

Presekati Lunghaj železnico. Odrezati dovoz municije in orožja iz Rusije skozi Sijan v provinci Šansi.

Prodirati od Hofeja proti zapadu ter presekati Peiping - Hankov železnico okoli 100 milj severno od Hankova.

Prodirati severno od Jangcea ibz Hvangmeja.

Prodirati južno od Jangcea proti Nančangu in nato proti zapadu.

Taka kampanja v takem velikem obsegu se bo najbrže zavlekla do oktobra, ako se ne pričakovano ne zruši kitajska obrambna sila.

Vsled bombardiranja Hankov-Kanton železnice je bil 13 dni ustavljen ves dovoz orožja in municije za kitajsko armado. Še večji vdarec pa so Kitajcem prizadeli japonski letalci, ko so bombardirali in uničili več železniških voznic in kitajsko armado. Rozdejanih je bilo tudi več skladišč municije in drugega vojnega materijala.

Japonci naznonyajo, da so zavzeli Jujčang blizu Kjukjanga in Jujčeng v najjužnejšem delu province Šansi.

Kitajci naznonyajo, da so zopet zavzeli pet mest ob Lunghaj železnici ter so napredovali 20 milj.

NANČANG, Kitajska, 25. avgusta. — Kitajci zatrjujejo, da Japoncem primanjkuje municije. Pravijo, da 20 odstotkov japonskih artilerijskih izstrelkov ni zanič; odstotek mornariških artilerijskih iz-

strelkov, ki se ne razlete, pa je še večji.

Kitajci so tudi prepričani, da so kitajske utrdbe dovolj močne, da Japonci ne bodo mogli zavzeti Nančanga.

da Nemčija potrebuje madžarsko žito in romunski petrolej.

Madžarska uradna politika niha med dvema strujama. Admiral Horthy in vnanji minister Koloman de Kanya se nagibljeta k Nemčiji. Oba sta zelo presenečena, kako je sedanja Nemčija zrušila staro Nemčijo. Horthy govori boljše nemško, kot pa madžarsko, de Kanya pa je bil mnogo let madžarski poslanik v Berlinu.

PROCES PROTI SCHUSCHNIGGU JE BIL ODGODEN

Še en mesec se ne bo pričel proces. — Schuschnigg bo sojen zaradi uveljavljanja starega zakona.

DUNAJ, Nemčija, 25. avg. — Posebno sodišče, ki bo obravnavalo posebne politične slučaje in za katero bo imenoval sodnike kanceler Hitler, ne bo pričelo s svojim poslovanjem do konca septembra in gotovo ne prej, dokler ni končan nacijski kongres v Nuernbergu.

Med najglavnejšimi obtožbami proti dr. Kurtu Schuschniggu bo obtožba, da je uveljavljal staro postavo, ki je bila uveljavljena leta 1917 tekom svetovne vojne. To je bila postavba, ki posluje izven postavbe. Postavo je uveljavljal kanceler dr. Engelbert Dollfuss l. 1933.

Dr. Schuschnigg je po zadnjih poročilih pri najboljšem zdravju in more dobivati hrano, kakoršno hoče in si more izbrati časopise in knjige. More se tudi brati, ako hoče, toda ni ko poročilo pravi, da si je pustil rasti brado.

Dr. Schuschnigg je zaprt v Metropol hotelu in mu je dovoljeno izprehajati se na strelhi hotela, od koder je lep razgled po Dunaju.

Politični komisar J. Buerckel se je vrnil na Dunaj in bo odredil, po kateri vrsti se bodo vodili procesi proti bivšim visokim avstrijskim uradnikom. Sodišče pa bo odločevalo, kdo sme biti navzoč pri procesu.

Baronica Vera Fugger, s katero se je dr. Schuschnigg pred nekaj meseci poročil potom svojega namestnika, je še vedno na Dunaju, toda ji ni dovoljeno obiskati ga.

strelkov, ki se ne razlete, pa je še večji.

Kitajci so tudi prepričani, da so kitajske utrdbe dovolj močne, da Japonci ne bodo mogli zavzeti Nančanga.

FAŠISTI IMAJO VELIKE IZGUBE

Fašisti so zavzeli 390 kvadratnih milj. — V zračnih bojih so fašisti imeli velike izgube.

HENDAYE, Francija, 25. avgusta. — Fašisti neprestano napadajo republikance na fronti ob Ebru, toda njihovo napredovanje je zelo težavno in drago.

Armadi generala Franca, ki sestoji iz Spancev, Marokancev in mehaniziranih italijanskih skupin in katero podpirajo nemški in italijanski topovi, stoji nasproti 12. brigadi, kateri poveljuje polkovnik Enrique Lister in ena mednarodna brigada.

Navzlic temu, da so fašističeni letalci bombardirali ceste in mostove čez Ebro, so republikanci dobili dovolj orožja, artilerije in tankov.

Ookil Gondese imajo republikanci nad 40.000 vojakov na trdne svoje postojanke na zapadnem bregu Ebra. Medtem ko se obe infanteriji neprestano napadate, fašističeni aeroplani neusmiljeno bombardirajo republikanske postojanke.

Po nekaterih poročilih so fašisti zavzeli nekaj vasi severno od Gandese. Zadnje dni je bilo v zračnih bojih izstreljenih mnogo aeroplanov. Republikanci pravijo, da so izstrelili 12 nemških in italijanskih aeroplanov. Fašisti pa pravijo, da so republikanci izgubili 20 aeroplanov.

Ker so bili fašisti v svojem prodiranju proti Almadenu od zapada ustavljeni, so sedaj pričeli pritiskati od severa.

BARCELONA, Španija, 25. avgusta. — Včeraj so republikanski letalci zopet izstrelili 10 Fiat aeroplanov, republikanci pa 4 zasledovalne aeroplane in dva bombnika. V vseh zračnih bojih so včeraj fašisti izgubili 27 Fiat bombnikov, 2 Messerschmidt bombnika in enega Junkerja. Republikanci pa so izgubili 6 zasledovalnih aeroplanov.

BLUM ZA LJUDSKO FRONTO

PARIZ, Francija, 24. avg. — Bivši francoski ministr. predsednik Leon Blum se pogaja z ministrskim predsednikom Edouardom Daladierom za kako poravnavo, da bi bila ohranjena koalicijska ljudska fronta, kateri preti razpad zaradi Daladierjeve zahteve, da je 40-urni delovni teden podaljšan.

Blum je posvaril Daladiera, da naj ne stori ničesar, kar bi moglo razbiti ljudsko fronto. vsled česar bi mogla nastati kriza ravno ob času, ko se Nemčija pripravlja, da vpade na čehoslovaško.

INOZEMSKESKE STROKOVNE UNIJE SO ZA TAKOJŠEN SPORAZUM

David Dubinski, predsednik International Garment Workers unije, ni samo z Johnom L. Lewi- sov v tajnih dogovorih, pač se je pa v torek posvetoval tudi z Williamom Greenom, predsednikom Ameriške delavske federacije. Pri posvetovanjih so bili navzoči tudi trije člani njegove organizacije, ki jih je imenoval glavni odbor v svrhu obnove mirovni- pogajanj.

MARTIN NI ZADOVOLJEN

Včeraj sta se dolgo posvetovala, toda Homer Martin je gluh za vse predloge. — Sedanji odborniki naj ostanejo na svojih mestih.

WASHINGTON, D. C., 25. avg. — Izključeni glavni odborniki United Automobile Workers so danes v principu sprejeli predloge Johna L. Lewisa, kateremu je predvsem zato, da zavladava mir v uniji avtnih delavcev.

Homer Martin, predsednik United Automobile Workers, pa ni zadovoljen s predlogi predsednika CIO. Včeraj sta se več ur posvetovala, in posvetovanja se bodo danes obnovila.

Lewis je rekel časnikarjem: — Prišli nismo do prav nobenega zaključka.

Lewis je baje predlagal, naj bi bila že vsaj dva izključena podpredsednika sprejeta nazaj v organizacijo, dočim noče Martin o tem ničesar slišati. Po Martinovem zatrdilu, je sedanji odbor pošten in nepristranski ter je v vseh ozirih zmožen voditi organizacijo.

STRICU SAMU BO PISAL

WASHINGTON, D. C., 25. avgusta. — Predsednik Roosevelt je dobil od neke osebe iz Michigana naslednje pismo: — Dragi Mr. Roosevelt. Potreben sem podpore. Zelo potreben, verjemite mi. Pisal sem že županu in governerju, pa nič in nič. Niti odgovora nisem dobil. Zdaj pišem Vam in Vas prosim. Če mi pa tudi Vi nečete ali ne morete pomagati, bom pisal naravnost Stricu Samu.

60 VOJAKOV SE JE ZASTRUPILO S HRANO

MOBILE, Ala., 23. avg. — Iz Fort Bragg, N. C., so pripeljali v tukajšnjo mornariško bolnišnico šestdeset vojakov, ki so se po zatrdilu zdravnikov zastrupili z nezdravo hrano. Vojaki so prideljeni 70. artilerijskemu polku. Oblasti so uveljavile temeljito preiskavo.

Posvetovali so se Washingtonu, toda niti Dubinski niti njegovi tovariši niso hoteli izdati nobenih podrobnosti. Namignili so le, da je njihov edini cilj skleniti mir nad CIO in AFL.

Od strani se je izvedelo, da vsebuje Dubinskijev program štiri točke: Vse CIO unije naj istočasno vstopijo v Delavsko federacijo; Federacija in CIO naj imenujeta posebne odbore, ki naj izgledajo pot k urovnavi; če bi odbori ne imeli uspeha, naj se v isti namen sestane odbor obeh organizacij; če bi tudi tak sestanek ne rodil uspeha, naj bi se lotil zadeve vnanji posredovalci.

John L. Lewis je Dubinskega baje zelo prijazno sprejel, dasi ga zadnji čas ni posebno lepo gledal, ker mu je Dubinski očital, da je on glavna oviro sprave in sloge.

K sestanku so dosti pripomogla nagovarjanja voditelje evropskih strokovnih organizacij, ki so v Združenih državah na obisku.

Voditelje Delavske federacije in CIO bosta te dni obiskala Leon Johanz in Edo Fommen. Prvi je generalni tajnik francoske delavske konfederacije, ki ima pet milijonov članov, drugi je pa generalni tajnik mednarodne unije transportnih delavcev, ki ima dva milijona članov.

Njun namen je ustvariti slogo med ameriškiimi delavci.

PRETEŽKA PREIZKUŠNJA

COQUILLE, Ore., 25. avg. — Walter Smith je bil v zadnjih dvanajstih letih že nad štiridesetkrat aretiran zaradi pijanosti. Včeraj so ga zopet privedli pred policijskega sodnika Frank Leslie.

— Zdaj pa kar hočeš, — mu je rekel sodnik. — V tistile o-mari je dvajset kvartov žganja, ki so ga moji ljudje zaplenili nekemu butlegarju. Izlij v pri-čo mene vseh dvajset kvartov v sink. Če to storiš, te bom o-prostil, če ne, te bom pa za tri-deset dni zaprl.

Pijanček je nekoliko pomislil in odvrnil: — Nak, tega bi ne prenesel. Vem, da bi ne. Baje sem trideset dni zaprt.

DOBER PLEN

ADDISON, Me., 25. avg. — Leo Wass in Fred Leighton sta nameravala ujeti par rib za večerjo. Imela sta srečo in sta ujela 275 funtov težko ribo — pollock.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sahn, President
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

J. Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

En celo leto velja list za Ameriko
in Evropa \$6.00
Za pol leta \$3.70
Za četrt leta \$1.50

Subscriptions Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

IZVOR IN MEJE RUNCIMANOVE MISLJE

Evropski listi še vedno živahno razpravljajo o pravem pomenu, izvoru in mejah Runcimanove praške mislje.

Pozornost so vzbudile te dni v tej zvezi zlasti informacije, ki jih je objavil informirani francoski publicist Pertinax, ki piše med drugim:

Prva misel o angleškem posredovanju v sudetskem vprašanju je bila sprožena v angleškem zunanjem ministrstvu, ki se je zbal, da se ne bi pojavila zahteva po plebiscitu, dasi je ta pravno in politično nemogoča. Pariz je skušal odsvetovati, toda London je med tem že stopil v neposredne stike s Prago in pridobil Beneša za svojo misel.

Čeprav sta torej Chamberlain in lord Halifax duhovna očeta Runcimanove mislje, vendar njuna svoboda v pogledu vsebine posredovanja ni popolna.

London se je namreč s Parizom sporazumel v tem smislu, da ne smeta biti dotaknjena niti suvereniteta niti zunanja politika Češkoslovaške.

Proti temu pogumu ni niti Henlein pri svojih londonskih razgovorih stavil pomislekov.

S tem je seveda načelo o teritorialni avtonomiji sudetskih Nemcev močno omejeno in vprašati se smemo, v koliko se bo smatrala vezana na tak posredovalni načrt tudi Nemčija.

Sedanja časopisna kampanja in pospešena utrjevalna dela v Porenju lahko smatramo za pritisk na praška pogajanja. Poleg pritiska pa se pripravljata tudi nova diplomatska akcija.

Vselej, kadar stoji Nemčija pred važnimi zunanjepolitičnimi odločitvami, pošlje kakšnega svojega državnika v London, da poudari miroljubne namene tretjega rajha.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Zadnje nedeljo sem si ogledal na South Parku velike priprave za 150-letno proslavo (Sesqui Centennial Celebration) ustanovitve naše Allegheny county, ki se bo pričela prihodnji teden dne 2. septembra in bo trajala cele tri tedne. To slavljenje bo po svojem sijaju, obsegu in raznovrstnosti največje in najveličastnejše, kar jih je mesto videlo.

Istocasno pa se bo obhajal tudi 50-letni jubilej posvetitve znamenitega sodniškega poslopja (Court house), ki je ena najkrasnejših stavb v Združenih državah, pravi biser gradbene umetnosti. Poslopje, ki je iz granita in popolni vzorec romanskega sloga je sezidal sloveči ameriški arhitekt Henry Hobson Richardson, in premnogi, ki se zanimajo za arhitekturo, so potovali tisoče milj daleko samo radi študiranja te svojevrstne zgradbe.

Proslava se bo otvorila v petek dne 2. septembra v govorniškim programom pri Court house, nakar bo sledila zgodovinska parada po mestu. Naslednje dva dni, dni 3. in 4. septembra se bodo vršile, po jezeru na North parku čolnarske in razne druge tekme. Tu se bo tudi pričel v nedeljo zvečer na četrtga, ko se bo stemnilo, takozvani Historical Aqua Ballet (Zgodovinski povodni ples) v swimming poolu. Tu bodo skakali v vodo, potapljali se, plesali po vodi, plavali, vse po taktu muzike, prizore pa bo osvetljevala čarobna razsvetljava v mavričnih barvah.

Sedeži bodo postavljeni okoli plavališča za 25.000 gledalcev. Vse to se bo ponavljalo do sobote zvečer, dne 10. septembra. In za Labor day bo poseben program na South parku. V nedeljo dne 11. septembra pa bomo imeli na airpoutu zračno predstavo: zrakoplovni manevri, in bo navzoča tudi "leteča trdnjava" (Flying fortress), oni vojaški aeroplani, ki so svoj čas napravili "polet dobre volje" v Južno Ameriko. Naslednji dan dne 12. sept. bo otvoritev letne countyjske razstave, kjer razstavijo farmarji in deloma tudi industrijalci svoje pridelke in izdelke, in letos obeta biti večja in popolnejša kot še nikoli prej. Nekaj posebnega bo velika cvet-

lična razstava, da bo moral biti zadovoljen še tako navdušen ljubitelj ali ljubiteljica cvetlic.

Najpomembnejša točka celoga programa pa bo v petek 16. septembra na South parku, namerč predstava zgodovinske drame na vrtečem se, 80 čevljev širokem odru, ki je največji v Združenih državah, izvzemši Rockefellerjev Radio City v New Yorku.

Videli boste v igri razvoj cele Allegheny county od njenega početka, ko je prispel prvi beli naseljence, pa do današnjih dni, in nudili se vam bodo prizori iz preteklosti, da vam bo sapo zapiralo. Koncem predstave pa bo pribrenčal iz zračnih višin velik zrakoplov in obsedel — sredi gledališkega odra.

Na to bo zapel zbor 200 prvovrstnih nevidnih pevcev in godba 300 glasbenih umetnikov vam bo zaigrala nekaj takih pesmi, ki jih niste še nikoli v življenju slišali kot na primer "Pesem jekla" (The Song of Steel) ki je bila nalašč za to priliko skomponirana. To bo trajalo do 20. septembra, potem pa se bo program pomaknil doli v središče mesta na takozvani "Golden Triangle", a na predzadnji dan 23. septembra bo naša pozornost obrnjena na veliko rečno paradi, kjer bomo videli ovenčane parnike, kakoršni so pluli po Allegheny in Monongahela reki pred 150 leti in do današnjih dni.

Naslednji dan v soboto bo zaključek 3 tedenskega slavlja z nepregledno parado skozi mesto, katere se bo udeležilo najmanj 100.000 ljudi vseh narodnosti, poklicev in stanov ob navzočnosti kakšnega pol milijona gledalcev.

To je vse lepo in pravilno — so far — ker tudi budi med narodom zavest, ljubezen in zanimanje za domači kraj, vendar pa — še boljše bi bilo za blagostanje splošnega ljudstva, ako bi bilo malo manj parad in zunanega blišča in pompa ter nekoliko več — zaposlenosti.

Utrujen dolgega potovanja po tej solzni dolini se je preselil v boljšo domovino veteran civilne vojne, 94-letni John P. Fry iz predmestja Aspinwall ter bil pokopan z vsemi vojaškimi častmi. Služboval je celih 50 let kot sprevodnik na Pennsylvania železnici. Jaz sem ga spoznal osebno, ko je pred par leti v našem zavodu obiskal enega bolnika — neko svojega 85-letno prijateljico iz davnih dni preteklosti, s katero se nista videla že celih 40 let. Ravno sem popravljal okno, ko je primahal v bolniško sobo še dokaj čvrsto in brez pomoči krepelca, z veliko papirnato škatljo pod pazduho, in ko jo je strežnica odprla, so se prikazale — same bele lilije!

Pozdrav!

KADITE naravni tobak brez posebnih dišav, turški, macedonski in grški tobak najbolje vrste po \$2.65 funt; tobak štv. 1 pa po \$1.90 funt. — Turški tobak mešan z domačim \$1.25 funt. — Pošiljatev pošljemo poštne prosto, ali manj kot en funt ne pošljemo. 25% pošljite za vsako naročbo, ostanek pa po C. O. D.

STROJ ZA ZVLJANJE CIGARET 35 centov. — Importiran cigaretni papir 5 c. za zavitek, 12 zavitekov pa 50c. Prodajatelj tobaka naj pišejo za informacije glede cen. — Jamčimo za najboljšo potrebo.

ATLAS TOBACCO Co.
301 WEST 40th ST., NEW YORK, N. Y.

Dopisi

PORT WASHINGTON, WIS.

Da nisem pravočasno obnovil naročnine, je bila vzrok smrt moje preljubljene žene. Pokojnica je bila rojena 20. avgusta 1859 na Ljubnem na Štajerskem. V Ameriki je bivala 36 let. Bila je mati trem otrokom, sinu in dvema hčerama, ki so zdaj že vsi poročeni. Najlepše se zavaljujem darovalcem venev, tistim, ki so dali kare na razpolago, ter tistim, ki so darovali za svete maše. Pokojnico smo odnesli v cerkev Matere božje in jo pokopali po katoliških obredih. V miru počivaj, draga žena!

John Razbornik.

CHISHOLM, MINN.

Ker se že dolgo nisem nič oglašila v G. N., naj mi bo danež nekaj prostora dovoljene ga. Nahajala sem se mesec dni na počitnicah v Chicagu, Ill., in Joliet, Ill., pri svojih otrocih in prijateljih. Naj se natem mestu zahvalim za lepo pismo v Joliet Mrs. Grahak in njenim hčeram Elizabeth in Lillian, ker so me vzele v svojo poletno hišo v Plainfield, ki je oddaljena 7 milj od Joliet. Tam ima več naših rojakov svoje poletne hiše. Prav prijazno je, in večeri so hladni v poletnem času.

Nadalje lepa hvala Mr. in Mrs. Joseph Kozlevčar in njihovi hčeri Mrs. Andas za lepo pismo.

Od leta 1921 ko sem se jaz živela v Jolietu, Ill., se je vse spremenilo. Velikanski plavzi, ki so tistikrat delali noč in dan, so danes vsi mrtvi. Nekaj so jih že podrli, nekaj se jih bo pa tudi v kratkem podrl. Dela se skoro nič, samo v American Wire Co. nekaj delajo in večinoma pa so ljudje zaposleni pri WPA projektih. Plače imajo \$46 na mesec, kar je veliko premalo za takšno dragnjo. Videla sem tudi veliko tr-

Peter Zgaga

PROHIBICIJA V INDIJI

Zadnje dni poročajo časopisje, da uvaja Mahatma Gandhi v Indiji prohibicijo.

Indija je velika dežela in ima nad tristo milijonov prebivalcev. Gandhi velja za voditelja indijskega naroda.

Saj se spominjate Gandhija? Pred leti se je hotel do smrti izstradati, ker Anglija, ki je pra-

va vladarka Indije, ni hotela ugoditi njegovim zahtevam. Premislil se je. Ko mu je iz sestradanega želočica duša že v grlo silila, je pogoltnil par kvartov kozjega mleka, in si ohranil življenje.

V vsem svojem življenju ni nikdar pokusil nobene opojne pijače ter potemtakem sploh ne ve, kaj je dobro.

Kozje mleko, solata, lešniki in kumare so njegova edina hrana. In ker on pije samo mleko, si je vbil v glavo, da mora tristo milijonov Indijcev slediti njegovemu vzgledu.

To se vam zdi čudno, kaj ne, dragi čitatelji, pa ni navsezadnje nič čudnega.

Nekaj sličnega se je zgodilo pred osemnajstimi leti v Združenih državah.

Peščica zagriženecv je obdarila stotrideset milijonski ameriški narod s prohibicijo.

Razlika je le ta, da si Gandhi res samo z vodo in z mlekom zejo tolaži, dočim so ameriški suhači naskrivaj prav radi rukuili enega ali dva ali pa deset magari.

Kot poročajo časopisje, je dosegel Gandhi že precej uspehov.

Vlade nekaterih indijskih provinc so že uveljavile prohibicijo, ne da bi vprašale narod za svet in dovoljenje.

Indijci se mi smilijo posebno zato, ker je v Indiji poleti in pozimi strašna vročina.

Posledica vročine je žeja. Nič ne rečem, enkrat ali dvakrat že pogasiš žejo z vodo ali z mlekom, da bi pa vedno le vodo in kozje mleko žlamnal — Bog se te usmilil!

Indiji, ki jo zagrinja voden oblak prohibicije, je treba pomagati. In sicer takoj.

Mi Slovenci smo dobroščeni narod; kjerkoli vidimo koga v nesreči, ali komurkoli se krivica godi, pomagamo ali že vsaj skušamo pomagati.

Le pomislite, koliko so žrtvovali verni Slovenci za ubogo afriške zamorčke, katere so hoteli vzgojiti njihovi stariši v ajdovski veri.

Ameriški Slovenci smo pa naravnost uzor požrtvovalnosti.

Tisočake smo darovali za zvonove, Republiško združenje, za kapelice in cerkve, za Slovensko ligo in v neštete druge namene.

Zdaj je naprimer v teku akcija za španske prostovoljce.

Hvaležno je sprejeto vse — od dolarja pa do štanjol-papirja, v katerem so zavite ameriške cigarete.

Včasih nas sili k žrtvovanju čut demokracije, včasih dolžnost vršiti dela usmiljenja, marsikdaj sočustvovanje, vselej pa tiha želja, da bi bilo naše ime v listih med imeni velikodušnih darovalcev.

Toda z Indijo sem začel in z Indijo moram končati.

Nesrečni deželi Indiji se bliža strašna pošast prohibicije. Mi ameriški Slovenci vemo, kaj je to.

Zatorej na noge in na plan! Takoj, brez odlašanja!

Preiščimo kleti, podstrešja in druge shrambe in velikodušno žrtvujmo ogroženemu indijskemu narodu kufrene kotle, ki so, že vsaj upam, doslužili svojemu vzvišenemu namenu.

Dobrodošla so tudi razna čutilca, bakrene ovi, preše in vse, kar zraven spada.

Pomagajmo, in tristo milijonski indijski narod nam bo hvaležen.

— Brat mi mio, koje vere bio, — pravi hrvatski pregovor.

— Črna zemlja naj pogrezne njega, kdor odpada, — rečem jaz.

Torej na noge!

P. S. Urednik pa pravi, da imena darovalcev ne bodo objavljena v "Glasu Naroda".

GEORGE C. APOSTLE, Inc.
UNDERTAKERS
EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI

ANTHONY SVET, (Unlicensed)
V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo.

NEW YORK, N. Y.   BROOKLYN, N. Y.
455 W. 43 St.   219 Atlantic Ave.
Circle 6-7393   Main 4-7611

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
\$ 2.00	Din. 100	\$ 0.25	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 29.50	Lir. 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 57.00	Lir. 1000
\$ 20.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 40.00	Din. 2000	\$ 225.00	Lir. 4000

KER SE ČENI SEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE ČENE PODVREŠNE SPREMENILI GORI ALI DOLI

Na teplašilo velja računati kot spoznaj navodena, bodisi v dinarjih ali brez dovoljenja za boljše poplate.

Isplačila v ameriških dolarjih

\$ 100.00	\$ 5.75
\$ 200.00	\$ 11.50
\$ 300.00	\$ 17.25
\$ 400.00	\$ 23.00
\$ 500.00	\$ 28.75
\$ 600.00	\$ 34.50
\$ 700.00	\$ 40.25
\$ 800.00	\$ 46.00
\$ 900.00	\$ 51.75
\$ 1000.00	\$ 57.50

Priloge št. 1 in 2 v starim kraju isplačilo v dolarjih.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsi naši dolgotrajni akcije vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje uobeno in hitro. Če se za upne obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošak.

Nedravljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plašite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

OB ČANGKUFENG HRIBU JE ZAVLADAL MIR

Pogled na Čangkufeng hrib na sibirsko-mandžurski meji, kjer so se pred sklenitvijo premirja med Rusi in Japonci vršili vroči boji.

Kratka Dnevna Zgodba

H. PROSPER:

PROSJAŠKI PISAR

Najprej je prav skromno prošil miloščine pred vrati kmetijske hiše, ki je stala sredi hribovitosti sveta. Nato je iz prošnje nastala nekakšna kupčija med posestnikom in mladim prosjakom, prav čudna kupčija, ki je prav tako koristila posestniku kmetije kakor tudi prosjaku.

"Ali mi moreš sestaviti pisanje za davkarjo?" je kmet vprašal mladega prosjaka, ki je bil dolgih rok in nog in ozkega vratu in ki mu je bilo po obleki poznati, da je mestni človek.

"Seveda," je temu mestni prosjak pritrdil. Če je bilo verjeti njegovim besedam, pač ni bilo na svetu človeka, ki bi znal bolje pisati in vse take zadeve lepše in iskrenjeje spraviti na papir, ko ravno on. — Skratka, ta "služba", kako je trdil, je bila zanj ko ustvarjena. Oči so se mu divje svetile, ko se je bolj in bolj potapjal v važno davčno pisanje, nešteto gub se mu je zalesketalo po obrazu in spet takoj izgnilo, mahedrave roke so motovile pred obrazom gospodarja in služinčadi, da bi ne bili mestnemu človeku nikoli prisodili toliko šegavosti.

Mlad človek je dobil kosilo in nato se je do večera ukvarjal z davčno zadevo. Bržkone je bila vsa zagonetna in polno zapletljive in zmede; kmet je pač videl, da bo moral mršavi pismouk tudi popokden dobiti kaj jedače. Nihče ni rekel besedice radi tega, ko je tuje spravil toliko kruha, slanine in siše pod stroho; neznansko veliko je pojedel, take lakote niti pri beračih niso bili vajeni.

Dekle Rozina, ki je stregla pisarju, se je spocetka čudila, nato se je zgrozila a kasneje se ji je revež zasmilil in je le molčala, čeprav bi bila rada glasno vzkičnila. Slednjič se je

zadovoljila le s tem, da je proti večeru spravila iz tujca njegovo ime — kar ime iz zgodbe — Adam. In tudi to je zvedela, da pisar že dolgo roma po hribovih, da samotno kolovrati in berači, in da, kakor je dejal, nekaj išče, a kaj, ni razumela, saj ni mogla misliti, česa mu še nedostaja, razen denarja.

"In ti, lepa deklica," se je pošalil, "kaj iščeš kaj? Saj se ti kar vidi. Ti, ki imaš tako lučne oči!" Rozina je bilo, kot bi tresčilo vanjo; še nikoli ji ni niheč povedal takih besed. Adam pa je kar dalje pisal črke, po polni papirja, pisal besedo za besedo, resnično, tako je bil učen, da je bil kar skrivnosten. In če je človek še dodal do njegovo trdo, samotno življenje, to potikanje po tihih gozdovih, po samotah cesta, tedaj se je moral človeku zares v dno srca zamiliti.

Gospodar je bil zadovoljen z davčno vlogo. Adamu so dali še večerjo, tudi prenočišče in za jutri so mu naročili, naj napiše vlogo za na sodišče. Sicer pa, tudi v gruntnih bukvah ni bilo nekaj v redu, tudi gospodarski računi niso bili pravilni in nemara bo še marsikaj takega, kar bi bilo treba s pisarnimi spravili v pravi tir.

Minuli so dnevi. Adam je pisal. Rozina mu je stregla in ga občudovala.

"Pismo," se je upala konec tedna izgovoriti. "neko pismo če bi ga napisali, bi močno rada."

Adam pa, nič lažjega. Ko

nalašč zanj "Ljubi Anton," je pisal, kakor mu je narekovala in kakor je sam opravljal, "čas bi bil, da se vrneš, saj vem, da se klatiš okoli. Gospodar te ne bo več vzel nazaj, če se precej ne vrneš. Le kaj še iščeš v mestu?" In lepe pozdrave temu Antonu, ki je bil prej hlapec na kmetiji in ki je bil odšel v glavno mesto radi neke dedščine. Lepim pozdravom je dodal še prisrčne pozdrave in, ne da bi Rozino vprašal, še poljube.

Spet je minilo nekaj dni in Adam je pisal. Še zmeraj je imel do jedil tako slast, še povečala se mu je, ker je zdaj pa zdaj prijel tudi za drugo delo in pomagal na kmetiji. Jako pripraven je bil, vse mu je šlo gladko izpod rok, mogoče niti ni bil pravi mešan. Le njegove lesketajoče se oči so bile povsem drugačne ko Antonove, ki so bile tope in brezizrazne. In če se mu je ozko lice kdaj spreminilo, da je izražalo tako nekaj tujega, oddaljenega, tako trpečega in bridkega, se je Rozina kar mile sterilo. "Le kaj ti veš, dekle?" je tedaj izpraševal njegov obraz. "Kaj ti veš, kdo sem? Saj sem berač!"

Toda Anton je bil nemara že bogat od dedščine, ni nič odgovoril in kaj bi človek drugega, ko da ga resno opomni? "Ali - o vrni," je Rozina odločno narekovala prosjakemu pisarju, "ali pa je med nama vse končano. Ali misliš, da sem že zares tebi zapisana? Saj je res, da ne dobi vsak dedščine, ampak tudi drugih, bolj učenih in gorskih fantov se ne zmanjka." Adam je vse natančno zapisal in je nato glasno dodal in pisal: "Zdaj, na primer, imamo hlapca, ki se sploh ne moreš primerjati z njim. Ime mu je Adam, pisanje odpravlja in dela za deset drugih. Pa po svetu išče. Kaj se to pravi, ti sploh ne veš. Meni pravi, da sem lepa, zapomni si. In pazi! Tako ali tako, nekaj se mora spremeniti..."

Adam je odpravil vse pisanje, gospodar ni imel nobenih vlog več. Pa je vendar še ostal. Rozina je bila vsa v skrbeh. "Vem, da naš gospodar zelo

(Nadaljevanje na 4. strani.)

PLES

KJER BO

ZABAVA

ZA STARE IN MLADE SLOVENCE

v soboto, 27. avgusta

JAMES CITY, (Pa.) COMMUNITY BUILDING

Igral bo "Mervin Rossman an His Slovenian Gang"

VSI DOBRODOŠLI!

(2x)

LETALO ZA ELLSWORTH. EKSPEDICIJO

Na parnik "Wyatt Earp" vkrčajo monoplan, ki se ga bo posluževal Lincoln Ellsworth na svoji ekspediciji v ozemlju Južnega tečaja.

Španska državljanska vojna

Zanimanje za razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu je potisnilo nekoliko v ozadje zanimanje za razvoj španske državljanske vojne, ki je z novo republikansko ofenzivo pri Ebu prešla spet v eno izmed onih faz, ko se stamo po sebi postavlja vprašanje končnega izida te hude preizkušnje španskega naroda. Navajamo nekaj mnenja pariškega lista "Temps", kjer se piše v uvodniku o španski zadevi med drugim:

Naj bo izhod te vojne kakršenkoli, nekaj elementov nam po dve hletih bojev že dopušča splošno oceno. Tako lahko rečemo, da je prevladovanje nacionalističnih bojnih ali nedvomno, kar seveda povečuje izvide generala Franca. Toda vladne čete še nikakor niso pri koncu s svojim odporom, in še vedno lahko na dolgo zavleče-

jo vojskovanje. V ta namen razpolagajo tako s četami kakor z orožjem, razen tega pa jim moramo priznati, da branijo navidezno že izgubljeno stvar z redko hrabrostjo. Ali more ta njihov odpor trajno spremeniti položaj? Trditev bi bila tvegana. Očividno pa se je barcelonska vlada oprijela načela, da je boljše boriti se v vojni do zadnjega kakor pa se prepustiti porazu. Četudi bi bila zmaga izključena, nudi nezmanjšani odpor vsaj možnosti izrabe ugodnih prilik za sklenitev kompromisa, ki ga lahko pospeši izčrpavanje nasprotnika in počasna izraba vsega, v čemer je močnejši. Prav ta republikanski račun nam do neke mere razlaga njihovo izredno živavost in odpornost. Vojna pa se medtem nadaljuje in tudi najbolj odločni

napovedovalci ne računajo z njenim koncem pred zadnjimi meseci tega ali prvimi meseci prihodnjega leta. Eist končno sodi, da je general Franco nekoliko razočaran nad potekom vojnih operacij in daje znabiti prav v tej okolnosti treba iskati razlogov za zavlačevanje njegovega odgovora o odpoklicu tujih prostovoljcev.

Po pisanju barcelonskega lista "Diluvio" bi se dalo sklepati, da hočejo republikanci vztrajati kar najdalje mogoče, braniti vsako ped zemlje in nasprotnika v njegovem prenaplenu prodiranju stalno ovirati z naglimi prenosi ofenziv na manj zavarovane točke, kar naj bi nacionaliste polagoma utrudilo in jim odvzelo njihovo borbenost. Sploh je zanimivo, da polagajo v obeh taborih približno enako važnost na učinek splošne demoralizacije in pomanjkanja prehrane kakor na učinek vojaških akcij samih.

Francoški general Duval, ki je pred kratkim obiskal španska bojišča, ne podcenjuje vrednost republikanskih ofenziv kot sredstev za zavlačevanje španske državljanske vojne sodi pa, da je premoč vsekaror na Francovi strani. Seveda pa se ne sme v presoji vojaškega položaja obeh strank nikdar pozabiti, da so mnogi zunanji činitelji za izid vojnih operacij neprimerno večjega pomena kakor notranji.

KUNCI USTAVILI VLAK.

V srednji Nemčiji imajo letos neobičajno nadlogo kunccev. V pokrajini pred Harzem so te živali izpodkopale razne železniške nasipe in te dni neki vlak ni urogel na postajo Dittfurt pri Quedlinburgu, ker se uvoznik signal navzlic vsemu trudu ni hotel zganiti. Ko so pogledali za vzrok mojnje, so ugotovili, da so dlvi kuncji s svojim grebalnim delom blokirali žice, ki ravnaajo signal.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran' Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine smotli.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opla posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga naravnost ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERICLO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naroč. knjižico — "How to become a citizen of the United States".
V tej knjižki so vsa pojasnila in navedbe za naseljen. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKREBIVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Euglia. 236 stran'
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du-lar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živilovredca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BIFOLJA. 100 strani.
Zanimav potopis s slikami iz tujih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvarč. 148 strani. 8 slikar' Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRERODE. 88 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in svedosnanstvu. Cena 50c.

ROKOŠEREJA. Sestavi Valentin Rastinger, 64 strani. Cena trdovez .... 50 Broš. 35

KRATKA SERBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HEVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
Navodila za izračunavanje okroglega, romastega in tesnega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikar. 190 stran'
Nauk o atomih, molekulah in elektonih. Poljudno pisana razprava o lastnostih Lothardne snanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Ferc. 8 slikar. 106 strani.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

NAROD, K. IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu. Njegove lege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESI. Spisal Fran Erjavce, 224 strani. Broš. Cena 40c.

ORBTNO KNJIGOVODSTVO. 258 stran. Vez.
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez.
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str.
Priločna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Spis. Jože Lavšar.) 243 strani.
V tej knjigi očuja naš znani potopilec šupalk Lavšar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE.
Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.
Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljni poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani.
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani.
Zanimivost iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških konakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH
Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra, vzeta iz našega kmetijskega življenja.

VOLE SPOKOBNIK (spisal Franc Meško; s -"Kamaj") \$1.50
Trda vez. 1.50

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

Kuharske KNJIGE LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA 965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$6.00

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

33

Ko pa Leonora uro pozneje zapusti vsajega moža in gre v svojo sobo, dolgo sedi pred ogledalom, si razpusti lase in jih zopet zveže. In tedaj ji ugasne blaženi sijaj njenih oči. Poslušaj proti sobi svojega moža, ki je že spal. Ko je vse tiho, vstane in vzame majhno šatuljo iz svojega kovčega. Iz šatulje vzame sliko in medaljon, v katerem je bil majhen, zlat koderček — koderček z glave njenega otroka. In medtem, ko pritisne koderček na svoje ustnice in s plamtečim pogledom zre na sliko svojega otroka, ji privrejo solze iz oči. In bogato, cvetočo žensko srečo je prepodila najhujša materina bolečina, ki je parala njeno dušo. Misli ji polete v lepo Strasserjevo vilo. V duhu poišče spalnico svoje hčerke, stopi k njeni postelji, pade na kolena in poljubila malo, cvetočo zaspanko. Ne sluti, da je šlo njeno hrepenenje napaka pot, ne sluti, da je bila posteljica njenega otroka prazna, da je s tujim človekom odpotovala daleč proti jugu zavržena in pregnana iz očetove hiše, iz varnega zavetja domovine, v razmere, ki so bile manj varne — kot pa razmere, v katere ni hotela za seboj potegniti svojega otroka.

Ko bi Leonora vse to vedela, kako bi se razjokala v veliki stiski za svojega otroka. In še to noč bi odšla po svojega otroka in bi ga za vedno obdržala za sebe. V tujini svojega otroka ne bi pustila za nobeno ceno. Rajši bi ga vzela s seboj na nemirno življensko pot, po kateri je hodila. Misli je, da je njen otrok v dobrem varstvu v očetovi hiši in niti najmanj ne sluti o temni sumnji, ki se je zbudila v duši Rudolfa Strasserja in je tam vse zaslužila. Samo, da ga ni pustila samega, mu je pustila otroka — njegovega otroka — in da bi otroku zagotovila mir lepe, mirne domačnosti. V Brigittinem varstvu je bil otrok ravno tako dobro preskrbljen, kot v očetovem varstvu. In vroče, grenko hrepenenje svojega materinega srca je vzela na sebe, da otroka ne bi prizadel kakšna škoda.

Dolgo časa ostane Leonora v duhu poleg postelje svojega otroka, poljubila ga in moli za njegovo srečo. In pri tem ji tečejo po licih debele solze. Toda naenkrat se zgane — v sobi njenega moža se je nekaj premaknilo. Naglo skrije sliko in koderček v šatuljo in si obriše solze. Njen mož ni smel videti, da je jokala, ni smel vedeti, da ji je duša umirala v hrepenenju po otroku, kadar ji ni gledal v oči in ji s tem prinesel pozabljenje. Naglo si umije obraz in si ga namaže s praškom. Nato pa zopet poslušaj, brez sape — toda vse je tiho.

Naglo se sleče in leže v posteljo. Toda dolgo ne more zaspati. Ali je občutila, kako boječe in nemirno jo je kliceal njen otrok? Pa saj ni potekla nobena noč, v kateri ne bi v mislih skrivaj pohitela k svojemu otroku. Podnevu ni smela svojemu možu postati nezvesta z nobeno mislijo, tedaj je ljubosumno stražil nad njo, da ne bi bila s svojimi mislimi v preteklosti. Tedaj ni smela pustiti svobodne poti hrepenju svojega materinskega srca. Kajti Carol je bil ljubosumen na otroka drugega moža in je trpel, kadar je opazil, da je hrepenela po njem. Zato je skrivala svojo materinsko hrepenenje do noči in vsako noč je podarila nekaj ur svojemu otroku.

In še v sanjah je letelo njeno hrepenenje k otroku. Toda tudi sanje ji niso pokazale, da je bil njen otrok brez doma in da okoli sebe ni imel nobenega prijatelja, kot samo malo ljubljena, četudi dobrosrčnega strica, ki se je pozneje izkazal preslabega, da bi mogel ščititi Dagmar, kot bi jo moral. Kako bi moglo njeno srce to prenesti? Kajti ni bila samo ljubeča žena, temveč navzlic vsemu tudi ljubeča mati, ki je svojemu otroku želela vse najboljšje.

15. POGLAVLJE.

Egon Strasser se z Dagmar odpelje od najemnikove hiše proti gradu. Ko se kočija pelje skozi velika, hrastova vrata, ki jih je odprl Giuseppe, Dagmar plaho, kot bi hotela prositi zaščite, prime stričevo roko.

"Kako visok je ta zid, stric Egon — ali je to ječa?" vpraša tiho in s tresočim glasom.

Mogoče je to bila slutnja gorja, ki je imelo vrati in se zato tresla pred visokim zidom in temnimi vrati.

"O, ne, Dagmar, to ni ječa. Zid samo obdaja grajski park."

"O, potem pa so tukaj tatovi, ki ne smejo čez zid."

Egon smeje z glavo.

"Ne, ne, tukaj ni tatov, tega se ti ni treba bati."

In pri tem misli, da je v gradu Consistelli še komaj mogoče kaj najti, kar bi moglo privabiti tatove, da bi napravili tako težavno pot.

Kočija se pelje pod gostimi oljkami in nato čez travnik na katerem stoji grad pod strmim hribovom. Dagmar se vzravna in z velikimi očmi gleda.

"O, pogled, stric Egon, hiša nima oken. To vendar ne more biti lep grad."

"Samo malo počakaj, Dagmar, da kočija zavije okoli vogla, v tem delu gradu ne živi nikdo, ker je že zelo star. Sedaj pa pazi, to že izgleda drugače, kaj ne?"

Kočija pelje okoli srednje stavbe ter nato mimo obljudepega stranskega dela do glavnih vrat. Dagmar sedaj vidi svetle šipe in za njimi zagrinjala. V sončnem svitu je vse zelo prijazno.

"O, tukaj živiš! O, to je lepo! In tukaj bom hodila v šolo?"

"Da, tukaj, Dagmar."

"In bom tudi tukaj stanovala?"

"Tudi to."

"Kje pa je lepa teta Katarina in Elena, moja sestrična?"

"Kmalu ju boš videla, samo da postanemo pred vrati."

Kočija se vstavi pred vrati in najemnik počasi z bičem. Tedaj pa pogleda skozi okno prvega nadstranjja lepa ženska glava.

"Egon, vendar že enkrat! Vse dolgega časa sem že napol mrtva. Hvala Bogu, da si zopet prišel!" zakliče signora Katarina.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

- 16. septembra: Europa v Bremen
- 17. septembra: Saturnia v Trst
- 20. septembra: Statendam v Boulogne
- 21. septembra: De Grasse v Havre
- Queen Mary v Cherbourg
- New York v Hamburg
- 22. septembra: Ile de France v Havre
- 24. septembra: Conte di Savoia v Genoa
- 27. septembra: Bremen v Bremen
- Nieuw Amsterdam v Boulogne
- Champlain v Havre
- 28. septembra: Normandie v Havre
- Hansa v Hamburg
- 1. oktobra: Rex v Genoa
- Veendam v Boulogne
- 4. oktobra: Paris v Havre
- Europa v Bremen
- 6. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 8. oktobra: Ile de France v Havre
- Roma v Genoa
- Volendam v Boulogne
- 11. oktobra: Statendam v Boulogne
- 12. oktobra: Normandie v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- 13. oktobra: Bremen v Bremen
- 15. oktobra: Vulcania v Trst
- 18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. oktobra: Europa v Bremen
- 22. oktobra: Champlain v Havre
- Conte di Savoia v Genoa
- 26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra: Ile de France v Havre
- 29. oktobra: Bremen v Bremen
- Rex v Genoa
- Veendam v Boulogne

Primorske Vesti

Regulacijska dela na Soči

V kratkem se bodo pričela na Soči v območju bovške, kobarške in tolminske občine regulacijska dela, za katera so vsi načrti in elaborati že pripravljeni. Te dni bo komisijki ogled na terenu, h kateremu so pozvali tudi vse prizadete posestnike zaradi razlastitve nekaterih njihovih zemljišč ob vodi. Proračun za ta dela bo znašal skoraj dva milijona lir. Stroški pa se bodo razdelili med državo in lokalno vodno družbo. Država bo prevzela 70 odstotkov vseh stroškov.

Javna dela na Reki

Reški mestni svet je na svoji zadnji seji odobril celo serijo novih investicij v skupnem znesku 4 in pol milijona lir. Tako nameravajo najeti milijon lir posojila pri reški mestni hranilnici za povečanje osnovne šole v starem mestu. V delavskem okraju nameravajo zgraditi novo stanovanjsko hišo za 675,000 lir. Tudi v ta namen so najeto posebno posojilo v skupnem znesku 850,000 lir. S presežkom bodo krili nekatere proračunske primanjkljaje. Nadalje nameravajo razširiti vodovodno omrežje na Drenovin še dva druga mestna okrajja na periferiji. Stroški za ta dela bodo znašali 1,366,000 lir.

Za te stroške bodo porabili del desetmilijonskega posojila, ki ga bo občina najela pri zavodu za socialno zavarovanje. Reguliranih bo tudi nekaj cest. Stroški za ta dela so bili proračunani na 1,5 milijona lir. Tudi za te stroške bodo porabili del omenjenega desetmilijonskega posojila.

V Potočah —

pri Črničah na Vipavskem je strela ubila 62-letnega posetnika Andreja Pagona. Ob nevihti se je zatekel s polja pod neko drevo, v katerega je udarila strela. Oplazila je tudi njega tako, da je bil pri priči mrtev.

Zrtve pokvarjene hrane

Iz Marezig v Istri so pripeljali ponoči v tržaško bolnišnico 11 bolnikov, o katerih so zdravniki dognali, da so se zastrupili s pokvarjenim mesom. Bili so to člani Beničeve družine, in sicer Rudolf Benič, njegova žena Marija, njegov sin Rado, njegovi svakinji Urška in Marija Horvatina, njun bratranec Avgust Stare in še štirje drugi. Rado Benič je kanalu po prevozu v bolnišnico podlegel zastrupljenju.

V Trstu —

je pred dobrim tednom dni utonil 47letni Franc Krelič. Mož se je kopal na valobranu in mu je v vodi očitno postal slabo, tako da se sam ni mogel več rešiti na kopno. Njegovo truplo je voda zanesla v bližino nekoga pomola v tržaški prosti luki, kjer so ga tudi dvignili iz vode.

Trije požari

Trije požari so nastali v Šempasu, v Mirnu in v bližini Komna, ki so napravili precejšnjo škodo. V Šempasu je malo ne do tal pogorela hiša posestnika Antona Remca. Ogenj je uničil tudi velike množine sena, poljsko orodje in hišno opravo. Posestniku je napravil skoraj za 30,000 lir škodo. V Mirnu je nastal požar pri posestniku Pavlu Faganelu. K sreči so

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

tam se o pravem času priskočijo na pomoč gasilci, ki so ga omejili, tako da je napravil le za 3000 lir škode. V bližini Komna pa je pričel goreti večji gozd. Vaščani so okrog gozda takoj pričeli kopati jarke in res se jim je posrečilo po štirih urah naporenega dela ogenj umeriti. Tudi ta požar je napravil za več tisoč lir škodo.

PROSJAŠKI PISAR

(Nadaljevanje z 3. strani.)

potrebuje hlapca," je govorila Adamu, "in toliko kot Anton znaš ti tudi." Pokimal je in ničesar storil. Preden pa je ves potrt odšel v hlev, je menil: "Jaz nisem nič, Rozina! Berač sem. Kaj bi gospodar z beračem?"

Tedaj se je Rozina razjokala v kamrici. Saj se le igra z menoj, si je dejala, vse so same besede.

Čez dva dni pa je prišel Anton odgovor. Rozina ga je obdržala zase. Adam je ni vprašal, saj niti vedel ni, ali je dobila kako pismo. O čemer se je pa Rozina tako vneto pogovarjala z gospodarjem, tudi ni vedel; saj je bilo morda zaradi kmetije.

"Pismo," je zajela Rozina drugi večer, "pismo mu moram pa zdaj vendar pisati."

In Adam je pisal, kar mu je narekovala: "Ljubi Anton! Le ostani, kjer si. Kar kupi si tisto gostilno za svoj denar. Jaz imam drugega rada, ki je čisto drugačen ko ti. Še ni dolgo pri nas in ga bo gospodar sprejel za hlapca. Včrtnj mi je gospodar to obljubil."

Tedaj jo je Adam vprašujoče pogledal s svojimi temnimi očmi. "Le napiši," mu je rekla. Napisal je, rekoč: "Ali ti je pa tudi fant to obljubil?"

"Piši," mu je dejala.

"In fant je zadovoljen s tem," je narekovala. "Ostalo bo tu, saj ne more večno okrog hoditi." Strahoma in tiho je govorila. Adam pa se ji je tesno priteknil in jo prijel za roko.

"Isée" je narekovala "in je našel — dekle."

Tedaj se jo je Adam oklenil okrog vratu, sklonila je glavo nad pisanje in njen boječi molk je prekinil Adam, ko je govoril in pisal:

"Ti ljubi Anton, s svojo gostilno, si pa poišči drugo. Me ne to ne bo bolelo. Novi hlapec seči zraven mene in me drži za roko. Še pozdravlja te. Ime mu je — Adam."

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 27. avgusta: Roma v Genoa
- 30. avgusta: Europa v Bremen
- Statendam v Boulogne
- De Grasse v Havre
- 31. avgusta: Aquitania v Cherbourg
- Normandie v Havre
- 3. septembra: Conte di Savoia v Genoa
- 4. septembra: Champlain v Havre
- 6. septembra: Ile de France v Havre
- Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 7. septembra: Queen Mary v Cherbourg
- Deutschland v Hamburg
- Vulcania v Trst
- 9. septembra: Bremen v Bremen
- 10. septembra: Volendam v Boulogne
- Rex v Genoa
- 12. septembra: Paris v Havre
- 14. septembra: Normandie v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Hamburg v Hamburg

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pripravite nepotrebne dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lausk
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
- Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil
- Cicero, J. Fabian (Chicago, O'ceero in Illinois)
- Joliet, Jennie Bamblich
- La Salle, J. Spellch
- Mascoutah, Frank Augustin
- North Chicago in Waukegan, Mrs. Waršek
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. L. Zan
- Ely, Jos. J. Peshel
- Eveleth, Louis Gouze
- Gilbert, Louis Vessel
- Hibbing, John Foyse
- Virginia, Frank Hrvatich
- MONTANA: Roundup, M. M. Panjan
- Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Struška
- Little Falls, Frank Majo
- OHIO: Barberton, Frank Troha
- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Jož. Stupnik
- Girard, Anton Nagode
- Lorain, Louis Balant, John Kumše
- Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar
- Broughton, Anton Ipavec
- Cornemaugh, J. Brazovec
- Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupanik
- Export, Louis Supančič
- Farrell, Jerry Okern
- Forest City, Math Kamin
- Fr. Blodnikar
- Greensburg, Frank Novak
- Homer City, Fr. Ferencak
- Johnstown, John Polants
- Kraya, Ant. Tauselj
- Luzerne, Frank Balloch
- Midway, Jusu Zust
- Pittsburgh in okolica, Philip Pregar
- Steelton, A. Hren
- Turtle Creek, Fr. Schifrer
- West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Šteš
- Sheboygan, Joseph Kalko
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher
- Diamondville, Joe Bolka

Vsak zastopnik ima potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnika tople pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- DOMAČE ŽIVALI 72 strani. Cena 30
- GODČEVSKI KATEKIZEM 61 strani. Cena 25
- LUMOREŠKE IN GROTESKE 180 strani. Cena 50
- Trda vez. Cena 1.—
- 12 KRATKOČASNIH ZGODBIC 72 str. Cena 25
- PO STRANI KLOBUK 150 strani. Cena 50
- POL LITRA VIPAVCA, spisal Feigel, 138 str. 60
- PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ... 25
- SANJSKA KNJIGA 30
- SLOVENSKE ŠALJIVEC. 4. strani. Cena 40
- SPACE IN SATIRE 150 strani. Cena 50
- TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70
- TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30
- TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šalovito "Vse naše"). 180 strani. Cena 50
- ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena 45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.